

Sygn. akt VIII C 2161/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartek Męcina

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Bank (...) S.A. w W.

przeciwko J. B.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego J. B. na rzecz powoda Bank (...) S.A. w W. kwotę 1.193,86 zł (jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 1.019,31 zł. (jeden tysiąc dziewiętnaście złotych trzydzieści jeden groszy) od dnia 22 czerwca 2017 roku do dnia 29 marca 2018 r.,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądzoną w punkcie 1 (pierwszym) kwotę 1.193,86 zł (jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt sześć groszy) rozkłada na 12 (dwanaście) miesięcznych rat, w tym:
  - a) 11 (jedenaście) rat po 100 zł (sto złotych) każda,
  - b) ostatnia 12-ta (dwunasta) rata w wysokości 93,86 zł (dziewięćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt sześć groszy), płatnych z góry do 15-go (piętnastego) dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, ustalając termin płatności pierwszej raty do 15-go (piętnastego) dnia miesiąca następującego po dniu uprawomocnienia się wyroku;
4. zasądza od pozwanego J. B. na rzecz powoda Bank (...) S.A. w W. kwotę 100 zł. (sto złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, a w pozostałej części nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 2161/17

UZASADNIENIE

W dniu 22 czerwca 2017 roku powód Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wytoczył przeciwko pozwanemu J. B. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 1.272,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 8 czerwca 2013 roku zawarł z J. B. umowę kredytu odnawialnego w karcie. Pozwany nie wywiązał się z warunków określonych w umowie, w związku z czym powstało zadłużenie, które na dzień 21 czerwca 2017 r. wyniosło 1.272,97 zł. Zobowiązanie pozwanego stało się wymagalne w dniu 1 maja 2017 r. Na dochodzoną pozew należność składają się następujące kwoty: 1.019,31 zł. z tytułu należności głównej, 83,08 zł. z tytułu odsetek

umownych naliczonych od dnia 1 maja 2017 r., 22,01 zł. z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych od dnia 21 czerwca 2017 r. i 148,57 zł. z tytułu opłat i prowizji.

(pozew k. 2-4)

W dniu 12 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym nakazał, aby pozwany zapłacił na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę wraz z umownymi odsetkami oraz koszty procesu.

(nakaz zapłaty k. 4 v.)

W dniu 16 sierpnia 2017 r. J. B. złożył sprzeciw, którym zaskarżył powyższy nakaz w całości.

(sprzeciw k. 6)

Postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi z uwagi na wniesienie sprzeciwu.

(postanowienie k. 8 v.)

Na rozprawie w dniu 26 marca 2018 r. pozwany nie kwestionował powództwa co do zasady, jak również co do wysokości z wyjątkiem kwoty 148,57 zł. tytułem opłat. Poza tym pozwany wniósł o rozłożenie należności na raty w kwocie po 100 zł. miesięcznie oraz nieobciążanie kosztami procesu.

(protokół rozprawy k. 36- 37)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 czerwca 2013 roku J. B. zawarł z S. A. w P. umowę o kartę kredytową. Na podstawie umowy bank wydał kredytobiorcy kartę płatniczą oraz przyznał kredyt w postaci odnawialnego limitu kredytowego do wysokości 2.500 zł. Stopa odsetek wykorzystanego limitu kredytowego była zmienna i wynosiła zawsze równowartość oprocentowania maksymalnego, czyli czterokrotność stopy kredytu lombardowego. Spłata kredytu następować miała za Okres rozliczeniowy w terminie 20 dni od jego zakończenia. Dokonywane wpłaty były przy tym zaliczane na spłatę zadłużenia w następującej kolejności: koszty związane z dochodzeniem wierzytelności banku, opłaty windykacyjne, inne opłaty i prowizje, odsetki za opóźnienie, odsetki umowne, zaległy kapitał, pozostały kapitał. Tabela Opłat i Prowizji stanowiła integralną część przedmiotowej umowy.

(umowa k. 14- 15 v.)

Pozwany nie wywiązał się z warunków umowy i nie dokonywał wymaganej spłaty, doprowadzając do powstania zadłużenia.

(historia rachunku k. 17)

Pismem z dnia 14 lutego 2017 roku powód w związku z brakiem zapłaty wymagalnych należności wypowiedział umowę kredytu w terminie 60 dni od daty otrzymania przez pozwanego pisma. Całkowite zobowiązanie pozwanego na dzień sporządzenia pisma wynosiło 1.230,12 zł.

(wypowiedzenie k. 16)

Pismem z dnia 4 maja 2017 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1.255,24 zł. tytułem zapadłych należności banku z tytułu umowy o kredyt odnawialny w karcie.

(wezwanie k. 18)

W dniu 3 sierpnia 2015 r. nastąpiło przekształcenie (...) Oddział w (...) w (...) Bank (...) S.A. w W.. Następnie w dniu 31 maja 2016 r. nastąpiło połączenie (...) Bank (...) S.A. w W. z Bankiem (...) S.A. poprzez przeniesienie całego majątku pierwszej spółki na drugą spółkę.

(postanowienie k. 20, odpis KRS k. 21- 26)

J. B. utrzymuje się z prac dorywczych, z których zarabia około 2.000 zł. miesięcznie. Pozwany prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z żoną, która otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1.700 zł. Pozwany wraz z żoną utrzymuje dziecko w wieku 18 lat, a koszt utrzymania mieszkania wynosi ok. 700 zł. miesięcznie. Pozwany co miesiąc przeznacza kwotę 1.200 zł. na spłatę swoich zobowiązań wobec około 8 wierzycieli.

(zeznania pozwanego k. 37)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony, a także na podstawie zeznań pozwanego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w znacznej części.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził od J. B. zapłaty kwoty 1.272,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty, tytułem należności wynikających z zawartej z pozwanym w dniu 8 czerwca 2013 roku umowy kredytu odnawialnego w karcie. Pozwany nie kwestionował powództwa co do zasady, wniósł jedynie o jego oddalenie w części dotyczącej kosztów opłat i prowizji, czyli w wysokości 148,57 zł. Ponadto J. B. wniósł o rozłożenie należności na raty oraz nieobciążanie kosztami procesu.

Niesporne były twierdzenia faktyczne powoda o tym, że pozwany zawarł z nim umowę o kartę kredytową. Na podstawie umowy bank wydał kredytobiorcy kartę płatniczą oraz przyznał kredyt w postaci odnawialnego limitu kredytowego do wysokości 2.500 zł. Istnienie zobowiązania pozwanego potwierdzają umowa o kartę kredytową oraz historia rachunku znajdująca się na karcie 17 akt sprawy, z których wynika wysokość otrzymanego przez pozwanego kapitału, data i wysokość jego spłaty, a także wysokość naliczonych przez bank odsetek, opłat z tytułu ubezpieczenia i opłat windykacyjnych. Skoro więc pozwany otrzymał kredyt, z którego skorzystał i zobowiązał się do jego terminowej spłaty wraz z odsetkami, którego to obowiązku nie dotrzymał, powód miał prawo żądać od pozwanego spłaty zaległości, na którą złożyły się: 1.019,31 zł. z tytułu niespłaconego kapitału, 83,08 zł. z tytułu odsetek umownych naliczonych od dnia 1 maja 2017 r., 22,01 zł. z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych od dnia 21 czerwca 2017 r., 33,46 zł. z tytułu ubezpieczenia i 36 zł. z tytułu opłat i prowizji.

Strona powodowa dochodziła w przedmiotowej sprawie od pozwanego 148,57 zł. tytułem opłat. W tym zakresie J. B. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że poza wypowiedzeniem przedmiotowej umowy, nie otrzymał od powoda żadnej innej korespondencji. Zatem pozwany podniósł zarzut nieudowodnienia zasadności roszczenia w części dotyczącej 148,57 zł. tytułem opłat. Jak wynika z historii rachunku na powyższą kwotę składały się w istocie opłaty z tytułu ubezpieczenia w kwocie 33,46 zł., opłaty i prowizje w kwocie 36 zł. oraz opłaty windykacyjne w kwocie 79,11 zł. W ocenie Sądu podniesiony przez J. B. zarzut nieudowodnienia roszczenia zasługiwał na uwzględnienie w części dotyczącej opłat windykacyjnych. Poza złożeniem dwóch pism, czyli wypowiedzeniem umowy oraz wezwaniem do zapłaty, a także przedstawieniem tabeli opłat i prowizji, która była integralną częścią łączącej strony umowy, strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów wykonania innych czynności, za które mogła naliczyć opłaty. Co więcej strona powodowa nie wyjaśniła z tytułu jakich czynności, o których mowa w Tabeli opłat i prowizji, naliczyła kwotę 79,11 zł.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że w

związku z niewykonywaniem zobowiązania przez pozwanego, podjął czynności windykacyjne, za które przysługiwało mu uprawnienie do naliczenia opłat w ustalonej wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Podkreślić należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, przy czym dłużnik jest w opóźnieniu jeżeli nie spełnia świadczenia w określonym terminie. Jeżeli zaś stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe; jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.). Dlatego też Sąd zasądził kwotę 1.019,31 zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 czerwca 2017 r.

J. B. złożył wniosek o rozłożenie dochodzonej w pozwie należności na raty w kwocie po 100 zł. miesięcznie. Zgodnie z przepisem art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten daje Sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Uprawnienie do rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty przysługuje Sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzanego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Oczywistym jest przy tym, iż rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty może mieć miejsce li tylko wówczas, gdy jego spełnienie w tej formie jest przez pozwanego obiektywnie możliwe. O ile, bowiem rolą omawianego rozwiązania jest wydłużenie terminu zapłaty świadczenia przez dłużnika, a tym samym, uchronienie go od postępowania egzekucyjnego oraz naliczania kolejnych odsetek, o tyle rozwiązanie to nie może naruszać praw wierzyciela i doprowadzać do jego pokrzywdzenia, co niewątpliwie nastąpiłoby, gdyby sytuacja finansowa dłużnika nie dawała realnych szans na terminową spłatę świadczenia w ratach. J. B. utrzymuje się z prac dorywczych, z których zarabia około 2.000 zł. miesięcznie. Pozwany prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z żoną, która otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1.700 zł. Pozwany wraz z żoną utrzymuje dziecko w wieku 18 lat, a koszt utrzymania mieszkania wynosi ok. 700 zł. miesięcznie. Pozwany co miesiąc przeznaczają kwotę 1.200 zł. na spłatę swoich zobowiązań wobec około 8 wierzycieli. Zatem w świetle przytoczonych okoliczności, w ocenie Sądu zachodzą obiektywne podstawy do przyjęcia, że J. B. z jednej strony nie jest w stanie zaspokoić jednorazowo roszczenia powoda, a z drugiej jego rozłożenie na raty umożliwi pozwanemu stopniowe uregulowanie swojego zobowiązania.

Dlatego też zasądzoną kwotę 1.193,86 zł. Sąd rozłożył na 12 miesięcznych rat, w tym 11 rat po 100 zł. każda, a ostatnia 12-ta rata w wysokości 93,86 zł, płatnych z góry do piętnastego dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, ustalając termin płatności pierwszej raty do piętnastego dnia miesiąca następującego po dniu uprawomocnienia się wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze szczególnie trudną sytuację życiową pozwanego, która, zdaniem Sądu, oceniana przez pryzmat zasad współżycia społecznego, uzasadnia odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zgodnie z treścią wskazanego

przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest przy tym suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tegoż sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu (por. m.in. postanowienie SN z dnia 25.03.2011 r., IV CZ 136/10, LEX nr 785545; postanowienie SN z dnia 19.01.2012 r., IV CZ 118/11, LEX nr 1169157; postanowienie SN z dnia 26.01.2012 r., III CZ 10/12, OSNC 2012/7-8/98; postanowienie SN z dnia 9.02.2012 r., III CZ 2/12, LEX nr 1162689). W ocenie Sądu taki właśnie szczególny wypadek zachodzi w stosunku do J. B., analiza jego sytuacji życiowej i majątkowej doprowadziła bowiem Sąd orzekający w sprawie do przekonania, że pozwany nie posiada wystarczających środków na pokrycie kosztów procesu w całości. Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 317 zł. i obejmowały koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 270 zł. (§ 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 listopada 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych), 30 zł. tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz 17 zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Mając na uwadze okoliczności, które były przytaczane powyżej, przy okazji uzasadnienia rozstrzygnięcia w przedmiocie rozłożenia zasądzonego roszczenia na raty, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 100 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu, a w pozostałej części nie obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu. Powyższe okoliczności, w ocenie Sądu, uzasadniają zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. do rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu (por. m.in. wyrok SA w Białymstoku z dnia 11.04.2014 r., I ACa 9/14, LEX nr 1455540; wyrok SA w Łodzi z dnia 27.11.2013 r., I ACa 725/13, LEX nr 1409197; wyrok SA w Szczecinie z dnia 25.10.2012 r., I ACa 571/12, LEX nr 1237890).

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji.